

Pædagogisk tilsyn i Bornholms Regionskommune

Kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune fører tilsyn med de kommunale og private dagtilbud jf. kommunernes tilsynsforpligtelse i retssikkerhedslovens § 16 og dagtilbudslovens § 5.

Det pædagogiske tilsyn med dagtilbud har til hensigt, at sikre den pædagogiske kvalitet i dagtilbud, og at den pædagogisk praksis og børns pasning i dagtilbud, lever op til lovgivningen, samt er i overensstemmelse med det serviceniveau, der er fastsat af Kommunalbestyrelsen.

Tilsynet er en lovmæssig sikring, af den pædagogiske praksis og er et vigtigt led i den fortsatte udvikling af kvaliteten i kommunens dagtilbud.

Tilsynet er dialogbaseret og foretages en gang om året pr. institution vekslende mellem anmeldt og uanmeldt tilsyn. Tilsynspraksis vil det ene år generere en tilsynsrapport og det øvrige år en opfølgingsrapport. Disse skabes ud fra anmeldte tilsyn.

Tilsynsmodel Det pædagogiske tilsyn i Bornholms Regionskommune tager udgangspunkt i en fast tilsynsmodel, som kan inddeles i to faser:

1. Forberedelse inden tilsynsbesøg
2. Anmeldt tilsynsbesøg og opfølgning

Desuden beskriver tilsynsmodellen procedurer for:

4. Skærpet tilsyn
5. Uanmeldte tilsynsbesøg
6. Tilsynsrammen i Dagplejen

Nedenfor beskrives de enkelte faser og elementer i tilsynsmodellen:

1. Forberedelse inden tilsynsbesøg

Inden et tilsynsbesøg indhentes en række oplysninger om dagtilbuddet. Oplysningerne anvendes som grundlag for det anmeldte tilsynsbesøg og i den efterfølgende dialog og opfølgning på tilsynet. Dagtilbudslederen udfylder et spørgeskema med spørgsmål om f.eks. dagtilbuddets rammevilkår, den styrkede læreplan, resultater fra moduler i Hjernen & Hjertet, samt øvrige tiltag og indsatser i dagtilbuddet. Disse data indhentes for at sikre uvildigheden og børnenes perspektiver i tilsynet.

2. Anmeldt tilsynsbesøg (pædagogisk tilsyn bestående af et tilsynsår og et udviklings – og opfølgingsår med et rul hvert andet år)

Bornholms Regionskommune bruger Hjernen & Hjertet og relevante moduler deri til udførelsen af det pædagogiske tilsyn. Hjernen & Hjertet er Rambølls digitale løsning til understøttelse af arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i skole og dagtilbud.

Tilsynsåret:

Forud for et tilsynsbesøg tager tilsynskonsulentent kontakt til dagtilbudslederen og aftaler en dato for det anmeldte tilsynsbesøg. Tilsynsbesøget finder sted i dagtilbuddets åbningstid. På det anmeldte tilsynsbesøg gennemfører tilsynskonsulentent observationer. Observationerne tager udgangspunkt i et modul fra Hjernen og Hjertet, *Pædagogisk læringsmiljø vurdering (PLV)*.

Som led i tilsynsbesøget indgår tilsynskonsulentent i dialog med lederen, medarbejderne og forældrene. Dialogen vil tage udgangspunkt i observationer og de oplysninger, som er indhentet inden tilsynsbesøget, kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer samt eventuelle særlige forhold, som lederen, medarbejderne og forældrene mener, at der også bør være fokus på. Det anmeldte tilsyn foretages af tilsynskonsulentent fra Center for børn og familie.

Alle indhentede oplysninger samt lederens, medarbejdernes og forældrenes besvarelser generes i en datarapport. Der vil være en intern tilsynsrapport, og et referat af tilsynsrapporten, som offentliggøres.

Udvikling- og opfølgingsåret:

Udviklings- og opfølgingsåret vil tage udgangspunkt i modulet Pædagogisk Læringsmiljø vurdering (PLV). PLV- undersøgelsen besvares af pædagogisk leder og pædagogiske medarbejdere. Børnenes perspektiver på læringsmiljøet vil ligeledes inddrages ved brug af modulet SpørgeBørge, og samlet vil PLV og SpørgeBørge generere en data-rapport, som vil være udgangspunktet for det efterfølgende dialogmøde

med pædagogisk leder og evt. medarbejder. Tilsynskonsulenten indkalder til udvikling- og opfølgingsmødet, hvor man sammen gennemgår vurderingerne af det pædagogiske læringsmiljø, og finder ud af hvor dagtilbuddets udviklingspotentiale er, og hvor dagtilbuddet skal have særligt fokus på i det videre arbejde med udviklingen af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer. Der bliver også fulgt op på fokuspunkter fra forrige tilsynsår. Der vil udformes et minireferat, som offentliggøres sammen med tilsynsnotatet.

3. Skærpet tilsyn

Hvis der er forhold i dagtilbuddet, der giver anledning til bekymring eller alvorlig bekymring, vil dagtilbuddet være under skærpet tilsyn. Det skærpede tilsyn tilrettelægges med udgangspunkt i de konkrete forhold, der har givet anledning til bekymring. Det skærpede tilsyn vil umiddelbart indebære et øget antal anmeldte og/eller uanmeldte tilsynsbesøg samt hyppige møder mellem pædagogisk leder og tilsynskonsulent.

Ved bekymring eller alvorlig bekymring for den pædagogiske kvalitet i læringsmiljøerne eller andre forhold i dagtilbuddet, udarbejder tilsynskonsulenten i samarbejde med den pædagogiske leder og leder af dagtilbud, en handleplan. I fald det drejer sig om et privat dagtilbud inddrages dennes bestyrelse. Handleplanen beskriver, hvilke initiativer dagtilbuddet og forvaltningen sætter i værk for at styrke den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i dagtilbuddet. Handleplanen følger en fast skabelon i Hjernen og Hjertet, hvori konkrete mål og tegn på den ønskede praksis noteres, samt hvordan og af hvem der følges op. Når tilsynskonsulenten og dagtilbudschefen konstaterer, at dagtilbuddet har arbejdet med de forhold, der har givet anledning til bekymring, og kvaliteten er tilstrækkelig igen, ophører det skærpede tilsyn.

4. Uanmeldt tilsyn

Der føres uanmeldt tilsyn mindst hvert andet år. Der foretages fem uanmeldte tilsyn om året, og et uanmeldt tilsyn vil umiddelbart erstatte det årlige anmeldte tilsyn. Kadencen mellem de uanmeldte tilsynsbesøg i dagtilbud (inkl. dagplejen) vil være ca. hver 6. år. Det overordnede formål er, at få indblik i dagtilbuddets praksis uden forudgående forberedelse, og at sikre, at dagtilbuddet lever op til lovgivningen.

Det uanmeldte tilsyn foretages af tilsynskonsulenten fra Center for Børn og Familie. Ligesom ved det anmeldte tilsynsbesøg, foretager tilsynskonsulenten observationer af det pædagogiske læringsmiljø med udgangspunkt PLV'en, samt henvender sig med spørgsmål til børnegrupper for at få børnenes perspektiver på trivsel og læringsmiljø repræsenteret.

Hvis der viser sig at være forhold, der fremstår uantagelige eller sikkerhedsmæssigt og pædagogisk uforsvarligt, påpeges dette straks overfor lederen, og der indledes dialog omkring løsningen.

Efter det uanmeldte tilsyn udarbejder tilsynskonsulenten et kortfattet tilsynsnotat, som offentliggøres og fungerer som tillæg til dagtilbuddet tilsynsrapport.

Det uanmeldte tilsyn foretages af tilsynskonsulenten fra Center for Børn og Familie. Ligesom ved det anmeldte tilsynsbesøg, foretager tilsynskonsulenten observationer af det pædagogiske læringsmiljø med udgangspunkt PLV'en. Tilsynskonsulenten laver et kortfattet tilsynsreferat og orienterer dagtilbuddets pædagogiske leder om det uanmeldte tilsynsbesøg. Tilsynsreferatet offentliggøres, og fungerer som tillæg til dagtilbuddets tilsynsnotat. Ud over det uanmeldte tilsynsbesøg i forbindelse med det pædagogiske tilsyn, kan der ved opstået behov, foretages yderligere uanmeldte tilsyn, for eksempel i forbindelse med forældrehenvendelser om kritisable forhold.

5. Tilsyn i dagplejen

I Dagplejen vil tilsynsrammen være sammenligneligt med resten af dagtilbud, dvs. bestående af et tilsyns- og et udviklingsår, med et rul hvert andet år.

Tilsynsåret:

Inden et tilsynsbesøg indhentes en række oplysninger om dagplejen. Oplysningerne anvendes som grundlag for det anmeldte tilsynsbesøg og i den efterfølgende dialog og opfølgning på tilsynet. Pædagogisk leder udfylder, evt. i samarbejde med dagplejepædagogerne, et spørgeskema med spørgsmål om f.eks. dagplejens rammevilkår, den styrkede læreplan, resultater fra moduler i Hjernen & Hjertet, samt øvrige øvrige tiltag og indsatser i dagtilbuddet. Disse data indhentes for at sikre uvildigheden og børnenes perspektiver i tilsynet. Ligeledes inddrages dagplejernes evalueringer af den styrkede læreplan, som der arbejdes systematisk med i de enkelte dagplejegrupper i legestuerne.

Som led i tilsynsbesøget indgår tilsynskonsulenten i dialog med lederen, medarbejderne og forældrene. Dialogen vil tage udgangspunkt i spørgeskemaet og besvarelserne, som er indhentet inden tilsynsbesøget, samt eventuelle særlige forhold, som lederen, medarbejderne og forældrene mener, at der også bør være fokus på. Det anmeldte tilsyn foretages af tilsynskonsulenten Center for børn og familie.

Alle indhentede oplysninger og besvarelser generes i en datarapport. Der vil være en intern tilsynsrapport, og et referat af tilsynsrapporten, som offentliggøres.

Udviklings- og opfølgningensår:

Dagplejens dagplejepædagoger har ansvaret for tilsynet i udviklingsåret.

Selve tilsynet kan enten foregå ved at dagplejepædagogen fører tilsyn som passiv eller deltagende observatør: Passiv observation betyder, at tilsynspædagogen er mere stille og er "fluen på væggen", og der spørges ikke nødvendigvis ind undervejs. Deltagende observation betyder, at tilsynspædagogen i et vist

omfang tager del i dagplejerens praksis sammen med børnene, for på den måde at få indsigt i hverdagen i dagplejen. Ved deltagende observation kan der stilles nysgerrige didaktiske spørgsmål (hvad, hvorfor, hvordan) undervejs til måder at gøre ting på. Dagplejepædagogerne vil føre tilsyn hos hinandens dagplejere, således at der tages højde for sikre uvildigheden, det relationelle og forud antagelser mellem dagplejepædagogerne og dagplejerne i tilsynene.

Der vil være både på uanmeldte og anmeldte besøg på lige vilkår som resten af dagtilbud. Der vil være uanmeldte tilsynsbesøg hvert andet år, som udføres af dagplejepædagogen eller den pædagogiske leder for Dagplejen.

Tilsynsbesøgene indeholder en observationsdel af læringsmiljøet. Observationerne vil ligeledes tage udgangspunkt i Pædagogisk læringsmiljø vurdering (PLV), som noteres i Hjernen & Hjertet. Dialog- og udviklings samtalen mellem dagplejen og dagplejepædagogen tager udgangspunkt i de observationer, som er blevet gjort i de enkelte dagplejehjem, samt et spørgeskema i modulet Tilsynskortet. Dette modul indeholder samme emner som PLV og Den styrkede læreplan. Dagplejepædagogerne udarbejder en mini-rapport til de enkelte dagplejere i forbindelse med tilsynsbesøgene i dagplejehjemmene, som noteres i Hjernen og Hjernen/Rambøll (Tilsynskortet).

Slutteligt vil der blive genereret et samlet notat for hele dagplejen, som offentliggøres.

6. Private passere

Der føres tilsyn med de private passere, som står på mål med et alderssvarende dagtilbud. Den pædagogiske leder for dagplejen har ansvaret for det pædagogiske tilsyn af kommunens private passere Jf. glædende lovgivning. Det er den pædagogiske leder i dagplejen, som udfører tilsynene og journalisere disse til internt brug.